

14 Νοεμβρίου 2021

Άγιος Γρηγόριος Παλαμάς: Εάν δε εἶπη κανεῖς ἀκτιστον μόνον τον Θεόν ἔχει συμπεριλάβει και όλας τας φυσικὰς ενεργείας του!

/ [Σοφίας Πατερικῆς Απαύγασμα](#)

Άγιος Γρηγόριος Παλαμάς Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης ο θαυματουργός.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

[...]

17. Αυτό λοιπόν λέγει και ο μέγας Βασίλειος, ότι «το υπό του αγίου Πνεύματος κινηθέν με αΐδιον κίνησιν ζώον έγινεν άγιον· έλαβε δε ο άνθρωπος, όταν εισοικίσθη εις αυτόν το Πνεύμα, αξίωμα προφήτου, αποστόλου, αγγέλου, Θεού, ενώ προηγουμένως ήτο γη και στάκτη».

Και πάλιν λέγει ότι «γίνεται κοινωνός της χάριτος του Χριστού δια Πνεύματος αγίου, καθίσταται τέκνον φωτός, μετέχει της αΐδιου δόξης».

Ο δε θείος Γρηγόριος Νύσσης λέγει «ότι ο άνθρωπος εξέρχεται από την φύσιν του γινόμενος αθάνατος εκ θνητού και άφθαρτος εκ φθαρτού και αΐδιος εκ προσκαΐρου, και τελικώς Θεός εξ ανθρώπου· διότι ο καταξιωθείς να γίνη υιός Θεού πάντως θα έχει μέσα του το αξίωμα του Πατρός».

Τοιούτοι λοιπόν είναι όλοι οι θεοειδείς κατά την χάριν, ωσάν θεοί.

Αυτή δε η χάρις δεν είναι άκτιστος κατά χάριν (διότι θα υπάρχη χάρις χάριτος και αυτής πάλιν άλλη και τούτο δεν θα σταθή προχωρών επ' άπειρον)· άκτιστος λοιπόν πραγματικώς είναι η χάρις.

Πρέπει πράγματι νά αφήσωμεν τον κενόφρονα [τον μοναχό Βαρλαάμ τον Καλαβρό] να φλυαρή, λέγων ότι ή χάρις αυτή είναι φυσική μίμησις, επειδή πολλοί και δεινάι αιρέσεις γεννώνται και από αυτό, κατά τον θείον δε Μάξιμον «κανέν γενητόν δεν είναι φύσει ποιητικόν θεώσεως και κατά κανένα τρόπον η θέωσις δεν είναι κατόρθωμα της κατά φύσιν δυνάμεως».

Συ πάντως φύλαττέ μου αυτήν την καλήν παρακαταθήκην των πατέρων, ότι η θεία χάρις είναι άκτιστος ως κατά φύσιν ενέργεια του Θεού και κατά τον άγιον Ισαάκ «ως δόξα της φύσεως αυτού».

Εάν δε είπη κανείς άκτιστον μόνον τον Θεόν έχει συμπεριλάβει και όλας τας φυσικάς ενεργείας του.

Τι χρειάζεται λοιπόν περαιτέρω να ζητούμεν και να διαιρώμεν;

Απόσπασμα από την 3η επιστολή του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά «Προς Ακίνδυνον», όπως περιέχεται στον τόμο, «Γρηγορίου Παλαμά έργα 1, της σειράς Έλληνες Πατέρες της Εκκλησίας, των Πατερικών Εκδόσεων «Γρηγόριος Παλαμάς». Εισαγωγή, μετάφραση σχόλια Παναγιώτης Χρίστου.

<https://bit.ly/3wRb3AD>